



Lovvedtak 62

(2010–2011)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 400 L (2010–2011), jf. Prop. 88 L (2010–2011)

I Stortingets møte 10. juni 2011 ble det gjort slikt

vedtak til lov

om endringer i friluftsloven og straffeloven

I

I lov 28. juni 1957 nr. 16 om friluftslivet gjøres følgende endringer:

§ 1 a første ledd første punktum skal lyde:

Som innmark eller like med innmark reknes i denne lov gårds plass, hustomt, dyrket mark, engslått og kulturbeite samt liknende område hvor almenhetens ferdsel vil være til utilbørlig fortrensning for eier eller bruker.

§ 3 a skal lyde:

§ 3 a (*Ferdsel på vei eller sti i innmark*)

Ferdsel i innmark som fører til utmark,

- til fots på vei eller sti,
- på vei eller opparbeidet sti med ride- eller kløvhest, tråsykkel, kjelke eller liknende, med unntak av organisert aktivitet som sykkeløp og rideklubbaktivitet,

er tillatt hele året, hvis ferdselen kan skje uten å passere gjennom gårds plass eller over hustomt eller uten på annen måte å være til utilbørlig fortrensning eller ulempe for eier eller bruker.

Kommunen kan, etter samtykke fra eier eller bruker av eiendommen, gi forskrift om å forby ferdsel som er tillatt etter første ledd. Forskriften må stadfæstes av fylkesmannen.

Eier eller bruker kan forby ferdsel som er tillatt etter første ledd, hvis ferdselen er egnet til å volde nevneverdig skade.

§ 5 skal lyde:

§ 5 (*Almenhetens høstingsrett*)

Under ferdsel i utmark kan allmennheten høste ville nøtter som skal spises på stedet og plukke og ta med seg ville blomster, planter, bær og vill sopp, samt røtter av ville urter, når det skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet. For multer på muldebærland i Nordland, Troms og Finnmark gjelder dette bare når eier eller bruker ikke har nedlagt forbud mot plukking, og kun for multer som skal spises på stedet.

For multer på muldebærland i Nordland, Troms og Finnmark gjelder første ledd bare når eier eller bruker ikke har nedlagt uttrykkelig forbud mot plukking. Uavhengig av et slikt uttrykkelig forbud kan allmennheten alltid plukke multer som spises på stedet.

§ 9 annet ledd nytt femte punktum skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om å tillate telting nærmere enn 150 meter fra bebodd hus (hytte) i kystnære områder.

§ 13 skal lyde:

§ 13 (*Ulovlig stengsler eller forbudsskilt*)

Eier eller bruker av grunn må ikke ved stengsling eller på annen måte vanskeliggjøre ferdsel, opphold, bading eller høsting som er tillatt i denne lov, med mindre det tjener hans berettigede interesser og ikke er til utilbørlig fortrensning for almenhetens utøvelse av allemannsrett.

Uten særskilt hjemmel er det ikke tillatt å sette opp skilt eller på annen måte kunngjøre forbud mot

ferdsel, opphold, bading eller høsting som er tillatt i denne lov.

Stengsel, skilt eller kunngjøring som er i strid med denne paragraf, kan kreves fjernet etter § 40.

§ 19 skal lyde:

§ 19 (*Forholdet til andre lover*)

Utøvelse av allemannsretten etter denne lov gjelder med de begrensninger som følger av annen lovgivning eller av forskrifter gitt i medhold av lov.

§ 22 annet ledd skal lyde:

Kommunen, fylkeskommunen og fylkesmannen skal arbeide for å fremme friluftsmål innen sitt område. *Fylkeskommunen skal etter nærmere retningslinjer fra departementet medvirke i saksbehandlingen i saker som behandles av et statlig organ. Departementet kan tillegge fylkeskommunen ansvaret for nærmere bestemte oppgaver for å fremme og tilrettelegge for friluftslivet.*

§ 24 skal lyde:

§ 24 (*Forholdet til forvaltningsloven, herunder om kunngjøring og klage*)

Når ikke annet er bestemt, gjelder forvaltningsloven for behandling av saker etter denne lov.

For behandlingen av saker etter §§ 14, 18 første ledd, 35 første, *annet og tredje* ledd og 40 første, *annet og tredje* ledd gjelder reglene om enkeltvedtak i forvaltningslovens kapittel IV, V og VI. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen. Fylkeskommunens vedtak kan påklages til Direktoratet for naturforvaltning.

For behandling av saker etter §§ 2 annet ledd, 3 tredje ledd, *3 a annet ledd*, 9 fjerde ledd, 15, 16 og 34 gjelder reglene om forskrifter i forvaltningslovens kapittel VII.

Kommunen sørger for at vedtak etter §§ 2 annet ledd, *3 tredje ledd*, *3 a annet ledd*, 15 og 16 straks blir kunngjort i en eller flere aviser som er alminnelig lest på stedet, og om nødvendig ved oppslag på eiendommen eller på annen måte.

Fylkesmannens vedtak etter §§ 2 annet ledd, 3 tredje ledd, *3 a annet ledd*, 15 og 16 kan bringes inn for departementet av eieren eller brukeren av den grunn vedtaket gjelder, av den kommune hvor grunnen ligger, av annen kommune som er interessert i at retten til ferdsel ikke innskrenkes på denne måte, av fylkeskommunen eller av et interessert friluftslag.

§ 35 skal lyde:

§ 35 (*Tiltak og inngrepsløyve for å lette ferdsel i utmark*)

Kommunen kan varde og merke opp ruter og turstier i utmark, og den kan på bestemte steder bygge

klopper eller bruer og sette i verk andre tiltak for å lette ferdselen langs ruter og turstier i utmark.

Kommunen kan gi organisasjoner som har til formål å fremme reise- og friluftsliv, rett til å varde og merke opp ruter og turstier i utmark.

Departementet kan gi regionale organisasjoner som har til formål å fremme reise- og friluftsliv, rett som nevnt i første ledd for ruter og turstier som berører flere kommuner.

Rett til å varde og merke opp ruter og turstier i utmark kan utøves uten forutgående skjønn. Tilsvarende gjelder rett til å bygge klopper eller bruer og sette i verk andre tiltak for å lette ferdselen langs ruter og turstier i utmark dersom kommunen eller departementet i det enkelte tilfelle bestemmer det.

Volder utøvelsen av myndighet skade, kan eieren (eller brukeren) kreve erstatningsspørsmålet avgjort ved skjønn. I saker etter første og annet ledd skal kommunen, og i saker etter tredje ledd skal departementet, erstatte eierens (eller brukerens) skjønnskostnader når ikke skjønnet finner å burde gjøre unntak, fordi erstatningssøkeren har avslått et rimelig forlikstilbud eller uten rimelig grunn har forlangt skjønn. Skjønnet styres av lensmannen, namsfogden eller politistasjonssjef med sivile rettspleieoppgaver.

Ved merking av ruter skal eieren (eller brukeren) varsles i god tid før merkingen blir satt i verk. Motsetter han seg merking *etter første eller annet ledd*, avgjør *kommunen* om og i tilfelle på hvilken måte merking skal tillates. *Tilsvarende avgjør departementet for merking etter tredje ledd.*

Overskriften i kapittel VI skal lyde:

Om reaksjoner ved overtredelse mv.

§ 40 skal lyde:

§ 40 (*Stansing, fjerning av ulovlige byggverk, tvangsmulkt m.v.*)

Bliir noen bygning, inngjerding eller annet arbeid påbegynt i strid med forbud eller pålegg gitt i medhold av denne lov, kan kommunen kreve arbeidet stanset.

Helt eller delvis oppført byggverk, stengsel eller annen innretning, skilt eller kunngjøring som strider mot forbud eller pålegg gitt i eller i medhold av loven, kan *frilufsorganene som nevnt i § 21* kreve fjernet på den skyldiges kostnad.

Kommunen eller departementet kan ilegge tvangsmulkt dersom ikke stengsler eller skilt til hinder for lovlig ferdsel, bading, opphold eller høsting fjernes etter pålegg fra frilufsorganene som nevnt i § 21. Tvangsmulkten kan fastsettes samtidig med pålegg om fjerning og løper i så fall fra fristoverskridelsen for fjerning. Der tvangsmulkt ikke fastsettes samtidig med pålegg, skal det gis eget forhåndsvarsel om

tvangsmulkt. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forhold varer, som et engangsbeløp eller som en kombinasjon av løpende mulkt og engangsbeløp. Tvangsmulkten ilegges den ansvarlige for overtredelsen, og tilfaller kommunen.

Om nødvendig kan politiets hjelp kreves til gjennomføring av tiltak etter denne paragraf.

II

Straffeloven 22. mai 1902 nr. 10 §§ 399 og 400 oppheves.

III

I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff § 412 nr. 50 om endringer i lov 28. juni 1957 nr. 16 om friluftslivet oppheves ny § 10 a.

IV

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Dag Terje Andersen

president

